

Stopmotion met je vriendjes – voorbereidende les	
Leerjaar	Groep 1, 2 en 3
Type les	Vorbereidende les bij de speciale editie van de workshop 'Stopmotion' rond het thema 'Vriendschap'. In de workshop wordt de relatie gelegd tussen digitale cultuur en literatuur.
Lesduur	45 minuten.
Omschrijving van de les	<p>Een voorbereidende les waarbij de kinderen het boek 'Kom erbij' voorgelezen krijgen onderzoeken hoe je zonder te spreken een verhaal kan uitbeelden met knuffels.</p> <p>Wat gebeurt er in het verhaal van <i>Kom erbij</i>? Wat is jouw favoriete knuffel? Wat kan je knuffel allemaal ontdekken? Hoe kan je een verhaal uitbeelden zonder daarbij te praten? En kan je knuffel dat ook?</p> <p>De kinderen lezen klassikaal het boek 'Kom erbij' van Milja Praagman over vriendschap.</p> <p>De kinderen bekijken een presentatie over een verhaal waarin niet wordt gepraat. Ze denken na over hoe je zonder woorden een verhaal kan vertellen.</p> <p>De kinderen onderzoeken hoe je zelf bewegingen kan maken om verschillende situaties uit te beelden.</p> <p>De kinderen spelen een klassikaal uitbeeldspel. Ze poseren en bewegen en volgen de instructies op van de leerkracht.</p> <p>De kinderen spelen een spel op basis van een betekenisvolle situatie en rol, met het accent op beweging (spelelementen).</p> <p>De kinderen maken spelenderwijs kennis met de spelelementen 'wie' en 'wat' (spelelementen).</p> <p>De kinderen houden rekening met elkaar tijdens het spel en worden aangestuurd door de leerkracht/ begeleider (spelelementen).</p> <p>De kinderen werken met de spelvorm poppenspel (spelvorm).</p> <p>De kinderen kijken/ luisteren naar en praten over eigen werk en dat van hun groepsleden (reflecteren).</p>
Onderwerpen	Vriendschap, verhalen, uitbeelden, knuffels
Vakgebied	Kunstzinnige oriëntatie (drama).
Leerinhoud	
TULE kerndoelen 9	<p>De kinderen krijgen plezier in het lezen van voorlees- en prentenboeken (aanbod in teksten).</p> <p>De kinderen krijgen plezier in voorgelezen worden, zelf (digitale) boeken bekijken en 'lezen' (plezier in lezen).</p>
TULE kerndoel 54 (taal en spel)	<p>De kinderen spelen een spel op basis van de betekenisvolle en eenvoudige situatie van onderzoek met het accent op beweging bij stopmotion en maken spelenderwijs kennis met de spelelementen wie en wat.</p> <p>De kinderen houden rekening met elkaar, aangestuurd door de leerkracht/ begeleider.</p> <p>De kinderen maken kennis met de spelvorm poppenspel door gebruik te maken van hun eigen speelgoed en knuffels die als attribuut gebruikt worden.</p>
TULE kerndoel 55	De kinderen kijken/ luisteren naar en praten over eigen werk en dat van hun groepsleden.

Uitvoering	
Lesplanning	<p>Lesduur: 45 minuten Inleiding: 25 minuten (inclusief lezen boek) Opdracht 1: 10 minuten Opdracht 2: 5 minuten Reflectie: 5 minuten</p>
Vorbereiding	<p>Bestudeer dit lesformat Bekijk de presentatie 'Stopmotion met je vriendjes VL (presentatie)'. Bekijk de bijlage 'Stopmotion met je vriendjes VL (bijlage)' Bekijk de bijlage: 'Kom erbij - Milja Praagman (boek)'. Als het fysieke boek op school aanwezig is, kan je deze gebruiken. Laat anders het prentenboek zien via het digibord.</p> <p>Bereid de volgende materialen voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vraag de kinderen/ouders de dag van de voorbereidende les én de dag van de workshop of de kinderen een knuffel kunnen meenemen van huis. Als dit niet kan, gebruik dan als voorbeeld een op school aanwezige (hand-) poppen. <p>Zet de volgende technische materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Beamer en laptop of Digibord. • De presentatie: 'Stopmotion met je vriendjes VL (presentatie)'. <p>Zet de volgende materialen klaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zet de stoelen in de kring met beweegruimte in het midden of maak deze les gebruik van een speellokaal. • Print de bijlage 'Stopmotion met je vriendjes VL (bijlage)' 1x (deze is alleen voor de leerkracht)
Inleiding	<p>Voor de leerkracht: de kinderen zitten op hun stoel in de kring.</p> <p>Start de presentatie: 'Stopmotion met je vriendjes VL (presentatie)'</p> <p>Toon afbeelding 1 Vertel: Binnenkort gaat we een workshop doen van Tetem. Vandaag bereiden we ons voor op de les. In die workshop gaan we filmpjes maken met (je eigen) knuffel (of andere handpoppen van school). Ook lezen we vandaag een boek over vriendschap.</p> <p>Vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wie heeft een knuffel bij zich? • Hoe heet jouw knuffel? • Ben je vrienden met jouw knuffel? <p>Toon afbeelding 2 Vertel: We gaan nu een stukje lezen uit het boek 'Kom erbij' van Milja Praagman. Dit is de voorkant van het boek.</p> <p>Vraag vooraf aan het lezen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bekijk de kaft. Wat zie je? • Lees de titel voor 'Kom erbij'. Waarbij? • Waar zal dit boek over gaan? <p>Lees nu het boek 'Kom erbij'. Gebruik de fysieke versie van het boek als deze op school aanwezig is, anders kan je het boek laten zien via het digibord met de bijlage.</p> <p>Vraag tijdens het lezen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat zou er onder het gele doek staan? • "Er is maar plaats voor twee," zegt Pelle.' Klopt dat?

	<ul style="list-style-type: none"> • Elke keer komt er iemand bij, daarna verandert het gele doek. Laat de kinderen voorspellen: wat het nu zal zijn? <p>Toon afbeelding 3 Vraag na het lezen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zeg jij wel eens 'kom erbij' tegen anderen? • Tegen wie zou jij 'kom erbij' willen zeggen? <p>Toon afbeelding 4 Vraag verschillende vragen voor de verschillende illustraties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat zie je op dit plaatje uit het boek? • Werd er gepraat in dit plaatje? (nee) • Hoe weet je toch wat er gebeurt? (Het verhaal, de houding van de kinderen, de gezichtsuitdrukkingen.) • Welke houding hebben de kinderen? Laat de kinderen de houding van het plaatje nadoen. • Hoe denk je dat ze zich voelen? Wat zijn hun gezichtsuitdrukkingen? Laat de kinderen de gezichtsuitdrukkingen nadoen. <p>Vertel: Als je iets wilt vertellen, doe je dat vaak met woorden. Maar zoals je zag in plaatjes, kan dat ook met je houding en met hoe je kijkt. Vandaag doen we een spel om hiermee te oefenen.</p>
Opdracht 1	<p>Voor de leerkracht: De kinderen moeten zonder woorden en geluid verschillende situaties uitbeelden voor middel van beweging. Houd de geprinte kaartjes van de bijlage bij de hand.</p> <p>Vertel: We gaan oefenen met uitbeelden. Vraag: Wie kan vertellen wat uitbeelden precies is? Vertel: Uitbeelden is dat je iets nadoet. Iets of iemand nadoen kan door je stem te gebruiken, je houding, en hoe je kijkt. Vandaag gaan we oefenen met het uitbeelden zonder je stem te gebruiken. De regels voor dit spel zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je mag niet praten. • Je mag bewegingen maken, maar niet elkaar aanraken. • Je luistert goed wanneer je weer gaat zitten op je plek. <p>Voor de leerkracht: Speel met de kinderen verschillende situaties van de kaartjes. Niet alle kaartjes hoeven gespeeld te worden. Vraag tussendoor enkele kinderen om hun beweging nog eens te laten zien. De rest van de klas kijkt naar de presenterende kinderen. Dit kan op de plek waar is geoefend, en houdt kort en zonder druk. Vraag de kinderen om nog een aantal andere activiteiten om uit te beelden. Zodra er eentje genoemd is, kunnen ze dit direct doen.</p>
Opdracht 2	<p>Pak nu het speelgoed en de knuffels er bij als de kinderen deze zelf hebben meegebracht. Zo niet, laat de kinderen de opdracht uitvoeren met de op school aanwezige (hand-) poppen of knuffels.</p> <p>Vertel: Je hebt zojuist zelf allemaal dingen uitgebeeld. Vraag: Hoe kan je je knuffel iets laten uitbeelden? Vertel: Je knuffel kan niet praten. Ook kan hij maar op één manier kijken. Maar je kan hem wel laten bewegen. We gaan nu hetzelfde spel doen, maar dan dat jullie niet zelf de situaties uitbeelden, maar de knuffels.</p>

	<p>Voor de leerkracht: Speel met de kinderen opnieuw verschillende situaties van de kaartjes. Vraag nieuwe situaties, maar ook die de kinderen zelf al hebben uitgebeeld. Vraag tussendoor enkele kinderen om hun beweging nog eens te laten zien, terwijl de rest kijkt.</p>
Reflectie	<p>Voor de leerkracht: alle kinderen zitten weer op hun plek in de kring. Vraag:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat hebben we in deze les geleerd? • Was het moeilijk om iets uit te beelden zonder woorden? • Vond je iets uitbeelden makkelijker of moeilijker met je eigen knuffel/handpop? Hoe kwam dat? • Welke beweging vond je het leukst om te maken? • Wat was er het moeilijkst vandaag? <p>Vertel: Binnenkort mogen jullie een eigen verhaal gaan maken (met jullie eigen knuffels). Jullie gaan samen met jullie een workshop doen, waarbij we niet alleen gaan spelen, maar ook een filmpje gaan maken.</p>
Tip	<p>Laat de knuffels een nachtje op school slapen, zodat ze ook gebruikt kunnen worden met de workshop. De resultaten van de stopmotionfilmpjes zijn het leukst wanneer de eigen knuffels van de kinderen worden gebruikt.</p>